

EUSKALTZAINDIAREN BATZAR-AGIRIAK

1988-I-29

Donostian, Gipuzkoako Foru Diputazioaren jauregian, 1988ko urtarrilaren 29an egin du Euskaltzaindiak osoen hileroko batzarrea. Goizeko hamar t'erdietarako iragarria egon arren, jauregi barruan lehergailuren bat zegoelako mehatxuegatik hamaika t'erdietan hasi da bilkura. Etorri dira: L. Villasante euskaltzainburua, J. Haritschelhar buruordea, P. Charritton, J. L. Davant, J. Hiriart-Urruty, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, E. Larre, J. M. Lekuona, F. Ondarra, P. Salaburu, J. San Martin, J. M. Satrustegi eta P. Zabaleta, euskaltzainak. Bertan egon da J. L. Lizundia idazkariorde urgazlea ere.

P. Altuna, X. Diharce, E. Erkiaga, J. Gorostiaga, A. M. Labayen eta A. Zavala jaunek ezin etorria adierazi dute.

Abenduko agiria onartu da.

J. M. Lekuona euskaltzain berriari ongi etorria emanaz hasi du euskaltzainburuak batzarrea.

Mitxelena zenaren aulkia hornitzea

Eguneko lehen gaia L. Mixelena zenaren hutsunea betetzea denez, Araudiak prozedurari buruz dioena irakurri du idazkariak. Hamabost euskaltzain bertan bildutakoez landara, sei izan dira beren botua idazkiz igorri dutenak: E. Erkiaga, J. Gorostiaga, Iratzeder eta A. Labaienek, L. Villasante jaunari. P. Altunak J. San Martini eta A. Zavalak, J. M. Satrustegiri. Orohar, hogeita bat lagunek parte hartu dute bozketan. Une honetan euskaltzainen kopurua hogeitabikoa delarik, hamabi botu behar dira hautesleen gehiengo nagusia lortzeko.

Besterik gabe bozketa egin da, hautagaiak J. L. Alvarez Enparantza eta I. Sarasola direlarik. Lehen itzulian erabaki da arazoa eta ondore hau izan du: I. Sarasolak 15 txartel, J. L. Alvarez Enparantzak 5, eta zuri bat. Ibon Sarasola da, beraz, euskaltzain berria.

Toponimiaz

Onomastika batzordean sorturiko erabakigai bat aurkeztu du A. Irigoyenek. Hitz hasierako *i-* eta hurrengo bokala bi silaba eginik ahoskatzen diren toponimoetan, alegia, bokal biak *-h-* baten bidez berezirik idaztea, nahiz eta *h-*a etimo-

logikoa ez izan. Adibidez, *Ihabar* eta *Ihaben*, Nafaroan; *Ihorreta*, Bizkaian; *Ihurre*, Araba eta Gipuzkoan. *Igantzi* Nafarroan eta *Igorre* Bizkaian, lehen erabakitako moduan uzten dira.

Horrela onartu du batzarreak.

Abenduan A. Irigoyenek zabalduzako izen geografiko arrunten zerrenda eta urtarrileko eraskina aipatu dira gero. Asmo horrek hitzen bilketa sakonago bat merezi duela eta, bakoitzak bere oharrak igortzea eskatu zaie batzartuei.

“Kanpaina 88” delakoa

Urtarrileko batzarrera azken orduan iritsita mahai gainean zen “Kanpaina 88” delakoaren eskaria luzaz eztabaidatu da gaurkoan. Ikastolen Federakundeak EKBrekin batera azalduzako helburuak bi dira: UNESCO eta Strasburgeko erakundeen bidez ikastolen egoera nazioartean agertzea, batetik; eta Euskal Herri mailan burutu gogo den zabalkunde haundiko ekintzarekin Nafarroa eta mugaz handiko ikastolentzat diru laguntza mamitsu bat lortzea, bestetik.

Alde eta aurkako arrazoiak entzun ondoren eta gehiengoaren iritzia irarrituz, Euskaltzaindiak ez du erantzunik ematen, gauza batzutan ados baitago eta beste batzutan ez.

Bestelako gaiak

Yon Etxaide urgazlearen gutun bat jaso da *La Cruz*-en bilduma “Azkuete Biblioteka”rako eskaintzen eta, denbora berean, argitaratu dituen liburuen originalak ere bertan jasotzea gogo lukeela, aditzera ematen. Atseginez entzun da berria eta horrela jakineraziko zaio berari.

J. Haritschelhar-ek hilarri buru errondadunek eraman ohi dituzten gurutze eta bestelako marra batzuren izen teknikoak aurkeztu ditu, berorien euskal itzulpena norbaitek ekar dezan eskatuz.

Bilboko “Círculo Vasco” elkargoak datorren martxorako eskuartearen duen Barcelonako astealdian euskal liburuen erakusketa bat egin nahi lukeela, aditzera eman du, berorien ardura Euskaltzaindiak har dezan eskatuz. J. A. Aranarekin mintza daitezela, erantzungo zaie. Onartu da eskaria.

Aurtengo “Príncipe de Asturias” sarirako aurkeztu nahi den J. M. Barandiaran euskaltzainaren aldeko babesa eskatzen duen gutuna hartu da arduradunengandik. Zalantzarik gabe bultzatzen du batzarreak aurkezpena.

“Euskal Letratuko Merezimenduzko Saria” emango duen epaimahairako ordezkaria izendatzea eskatzen du Josu Legarreta, Euskara-arazoetarako zuzendariak. J. M. Lekuona joango da.

1987an batzarreetara joandako euskaltzainen zerrenda zabaldu du J. L. Lizundiak.

Bilboko Plaza Barriko egoitzaren aurre-proiektua burutu eta aurtengo aurrekontuetan sartu dela, aditzera eman du idazkariordeak.

Eta besterik gabe amaitu da goizeko batzarrea.

* * *

2. Batzarrea

Donostian, Gipuzkoako Foru Diputazioaren batzar-aretoan, 1988.eko Urta-riaren 29an, egin du Euskaltzaindiak hileroko bere 2. batzarrea. Arratsaldeko 3 t'erdietan bildu dira, lehenengo batzar-agirian agertzen direnez gain, beste hauek: P. Altuna, euskaltzain osoa; J. A. Arana Martija, J. M. Aranalde, M. Atxaga, R. Badiola, Y. Etxaide, J. Garmendia Larrañaga, J. M. Iriondo, M. P. Lasarte, L. M. Mujika, I. Sarasola, J. I. Telletxea, A. Zatarain eta J. J. Zearreta, urgazleak.

Piarres Larzabalen hilberria. Euskaltzainburuak, Piarres Larzabal euskaltzainaren hilberria ematen du, eta ondoren bezala, Euskaltzaindian hutsarte bat gertatu dela adierazten du, Arautegiaren 33, 34 eta 35 artikuluen arabera. Hutsu-nea betetzeko proposamenen aurkezpen epea irekitzat ematen duelarik.

Emile Larre jaunak egiten du euskaltzain zendu berriaren nekrologi-txostena, haren bizitza eta lanen zehaztasunak eskainiz.

Goizeko bilkuraren berri. J. M. Satrustegi Idazkariak ematen du goizeko bilkuraren kontu, xehetasun nagusiak azpimarratuz.

Dagozkien batzordeen azalpena. P. Altuna, Gramatika batzordeburuak eta J. L. Lizundia, Onomastika batzorde idazkariak, batzorde bien azken lanen azalpena ematen dute.

Gipuzkoako euskal toponimiazko materialeak. Luis M. Mujika jaunak ematen du gai honetaz txostena. 110.000 toki izen bildu ditu Probintzia osoan zehar, bere ustez euskararen lekuko hau zaharrena, ugariena eta iraunkorrena delarik.

Jarraian, txostenaren edukinaz eztabaida interesgarria sortzen da.

Euskaltzaindiaren sorrera Karmelo Etxegaraien gutunetan. Jose Ignacio Telletxea Idigoras jaunak, Karmelo Etxegarai euskaltzain izan zenaren gutunerian Akademiaren sorreraz aurkitu dituen aipamen eta xehetasunen berri ematen du.

Telletxea Idigoras jaunari Euskaltzainburuak eskerrak ematen dizkio euskaltzain urgazle bezala bere lehen txostena dela eta.

Atera berri diren liburua. R. Badiola, Argitarapenen Eragileak Euskaltzaindiak kaleratu berri dituen liburuen agerpena egiten du: 1. *Euskera 1987, 1*; 2. *Euskal Gramatika: Lehen Urratsak II.* Euskaltzaindiko Gramatika Batzordeak paraturiko lana; 3. *Euskararen Lekukoak 14: Cristaubaren icasbidea edo doctrina cristiana*, Fr. Luis Villasante, Euskaltzainburuak prestatuturiko edizio kritikoa.

“XENPELAR” sariak banatzea. Azkenik, “XENPELAR” bertso paper lehia-ketako irabazleei banatu zaizkie sariak. Lehen saria Joseba A. Santxo Uriarte getxoztarrak “Olgeta magikoa” izeneko lanagatik jaso du eta Joxe Aierbe Iraola donostiarrak eskuratu ditu bigarren eta hirugarren sariak “Txekor zazpikia” eta “Nire irratitxo” bertsoengatik.

Eta honekin amaitutzat ematen da batzarrea.

Fr. Luis Villasante
Euskaltzainburua

Jose M. Satrustegi
Idazkaria